

Věcná příslušnost

Vnitrostátní i mezinárodní právní úprava řadí mezi práva průmyslového vlastnictví právní úpravu ochranných známek jakožto zapsaných předmětů průmyslového vlastnictví. Není pak rozumného důvodu, aby spor, týkající se utvrzení povinnosti nezasahovat do práv k ochranné známce, byť bylo utvrzení sjednáno smluvně ve formě smluvní pokuty, podléhal jinému režimu věcné a místní příslušnosti soudu než spory o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, které mají základ v zákonné absolutní ochraně práv průmyslového vlastnictví. Smluvní povaha utvrzení povinnosti zdržet se užívání ochranné známky ničeho nemění na tom, že se jedná o spor o nároku, který vychází z průmyslového vlastnictví.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 23 Cdo 2385/2025-520 ze dne 17.12.2025)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci žalobkyně P Automobil Import s.r.o., se sídlem v P., zastoupené Mgr. R.H., advokátem se sídlem v P., proti žalované V-group s.r.o., se sídlem v K., zastoupené Mgr. J.Ř., advokátem se sídlem v K., o zaplacení 1 000 000 Kč, vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. 22 C 34/2020, o dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2025, č. j. 21 Co 77/2025-474, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Okresní soud v Kladně (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 5. 4. 2024, č. j. 22 C 34/2020-344, ve znění opravného usnesení ze dne 20. 6. 2024, č. j. 22 C 34/2020-362, uložil žalované povinnost žalobkyni zaplatit 1 000 000 Kč (výrok I) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok II).
2. K odvolání žalované Krajský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) dovoláním napadeným usnesením zrušil rozsudek soudu prvního stupně a věc postoupil Městskému soudu v Praze jakožto soudu věcně příslušnému.
3. Předmětem řízení byl nárok žalobkyně na zaplacení smluvní pokuty, kterou si strany sjednaly v koncesionářské smlouvě uzavřené dne 27. 5. 2011, kterou žalobkyně jakožto dodavatelka udělila žalované nevýhradní právo, aby ve vztahu ke koncovým zákazníkům prováděla propagaci, distribuci a prodej nových vozidel tovární značky Peugeot a poskytovala související služby. V souvislosti s tím smlouva umožňovala (resp. zavazovala žalovanou), aby nabízené služby propagovala také prostřednictvím log a označení výrobce vozidel chráněných jako ochranné známky. Dle tvrzení žalobkyně si účastnice pro případ skončení smlouvy ujednaly povinnost žalované neprodleně odstranit a neužívat veškeré poutače, plakáty, označení, signalizaci, značky, loga a ostatní rozlišovací znaky, které patří žalobkyni nebo výrobcí (tím je společnost AUTOMOBILES PEUGEOT). Za porušení této povinnosti byla ve smlouvě sjednána smluvní pokuta ve výši 25 000 Kč za každý den trvání porušení tohoto závazku. Žalovaná přesto i po skončení smlouvy nadále na svých poutacích a webových stránkách uváděla logo PEUGEOT, čímž se vůči veřejnosti prezentovala jako autorizovaný prodejce nových vozů této značky. Prodlení žalované s odstraněním předmětných hmotných nosičů, které i nadále obsahovaly rozlišovací znaky patřící výrobcí, trvalo dle žalobkyně od 8. 9. 2018 po dobu minimálně 647 dní.

4. Soud prvního stupně rozhodl o nároku žalobkyně na zaplacení smluvní pokuty rozsudkem ve věci samé. Odvolací soud ovšem dospěl k závěru, že z rozhodujících skutečností vyličených žalobkyní v žalobě, které jsou určující pro posouzení procesní otázky věcné příslušnosti soudu, se podává, že žalobkyně uplatňuje nárok na smluvní pokutu za porušení smluvní povinnosti zdržet se užívání specifikované ochranné známky, tedy nároku vycházejícího z průmyslového vlastnictví, a vzhledem k tomu je podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. [221/2006](#) Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, (dále také jen „ZVPPV“) a podle § 39 odst. 2 zákona č. [6/2002](#) Sb., o soudech a soudcích, (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) výlučně příslušným k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni Městský soud v Praze. Odvolací soud proto zrušil rozsudek soudu prvního stupně a věc postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému.

II. Dovolání a vyjádření k němu

5. Usnesení odvolacího soudu napadla žalobkyně dovoláním, jehož přípustnost spatřovala v tom, že usnesení odvolacího soudu závisí ve smyslu § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „o. s. ř.“) na řešení otázky procesního práva týkající se toho, zda nárok na zaplacení smluvní pokuty, která utvrzuje smluvní povinnost odstranit a nepoužívat jakékoliv poutače, plakáty, označení, signalizaci, značky, loga a ostatní rozlišovací znaky ve smlouvě blíže specifikované, je nárokem vycházejícím z průmyslového vlastnictví ve smyslu § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV, případně věcí ve smyslu § 39 odst. 2 zákona o soudech a soudcích.

6. Dovolatelka namítala, že odvolací soud se v rozhodnutí týkajícím se příslušnosti soudu v obdobné věci, z něhož v projednávané věci vycházel (usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 2. 2022, sp. zn. Ncp 82/2022), nedostatečně argumentačně vypořádal s otázkou, zda a proč by měl být nárok na zaplacení smluvní pokuty natolik úzce spjat s právy průmyslového vlastnictví, aby založil výlučnou věcnou příslušnost Městského soudu v Praze. Namítala nesprávnost právního posouzení věci, neboť dle jejího názoru se v projednávané věci nejedná o nárok vycházející z průmyslového vlastnictví ve smyslu § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV. Vymáhání nároku na zaplacení smluvní pokuty dle dovolatelky nespadá pod citované ustanovení, neboť zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví navazuje na jednotlivé zákony upravující práva průmyslového vlastnictví, upravuje právní prostředky vymáhání práv upravených těmito zákony, muselo by se tedy jednat o práva z průmyslového vlastnictví, nikoli o práva plynoucí z toliko smlouvou ujednané povinnosti hradit smluvní pokutu. Poukázala na to, že z obsahu žaloby plyne, že jde o uplatnění nároku vyplývajícího z porušení smluvní povinnosti, a nejde tedy o nárok, jehož základ by byl záležitostí práva průmyslového vlastnictví, nýbrž jde o toliko jednoduchý nárok plynoucí z porušení smluvního ujednání.

7. Dovolatelka také odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2016, sp. zn. 31 Cdo 4848/2014, podle něhož je při výkladu ustanovení určujících věcnou příslušnost třeba vycházet z toho, že vymezení věcné příslušnosti odráží zejména složitost věci a zvláštnosti právní úpravy a že krajským soudům jsou v prvním stupni svěřeny věci skutkově či právně složité. V nyní projednávané věci ovšem nešlo o věc skutkově či právně složitou, nýbrž jde o běžně se v praxi vyskytující nárok na zaplacení smluvní pokuty. Dovolatelka v nesprávnosti závěru odvolacího soudu ohledně věcné příslušnosti soudu v prvním stupni spatřovala i zásah do svého práva na zákonného soudce garantovaného čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Závěrem proto navrhla, aby dovolací soud napadené usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

8. Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

III. Přípustnost dovolání

9. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou, řádně zastoupenou advokátem, posuzoval, zda je dovolání přípustné.

10. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

11. Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

12. Nejvyšší soud shledal dovolání žalobkyně přípustným podle § 237 o. s. ř. pro řešení otázky, zda spor o zaplacení smluvní pokuty, kterou byl utvrzen závazek odstranit a dále neužívat po skončení smlouvy označení náležející druhé smluvní straně, popř. třetí osobě, přičemž tato označení jsou chráněna jako zapsané ochranné známky, je sporem o nároku vycházejícím z průmyslového vlastnictví, pro jehož projednání a rozhodnutí je v prvním stupni příslušný Městský soud v Praze podle § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV.

13. Tato otázka dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

14. Dovolání není důvodné.

15. Podle § 1 ZVPPV tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje právní prostředky sloužící k vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a k ochraně obchodního tajemství.

16. Podle § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV Městský soud v Praze rozhoduje jako soud prvního stupně ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví, a o nárocích podle části první tohoto zákona.

17. Podle § 39 odst. 2 zákona o soudech a soudcích ve věcech průmyslového vlastnictví a ochrany práv k odrůdám je příslušný věcně a místně jako soud prvního stupně Městský soud v Praze.

18. Podle článku 1 odst. 2 Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. [64/1975](#) Sb., (dále jen „Pařížská úmluva“) předmětem ochrany průmyslového vlastnictví jsou patenty na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory nebo modely, tovární nebo obchodní známky, známky služeb, obchodní jméno a údaje o provenienci zboží nebo označení jeho původu.

19. Z výše uvedeného vyplývá, že vnitrostátní i mezinárodní právní úprava řadí mezi práva průmyslového vlastnictví právní úpravu ochranných známek jakožto zapsaných předmětů průmyslového vlastnictví; činí tak výslovně Pařížská úmluva a rovněž na právní úpravu ochranných známek jakožto předmětů průmyslového vlastnictví odkazuje v poznámce výše citované ustanovení § 1 ZVPPV. Rovněž není pochyb, že u nároků vycházejících ze zákonné absolutní ochrany práv průmyslového vlastnictví (tedy i práv k ochranné známce) bude výlučně věcně a místně příslušným soudem v prvním stupni v souladu s § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV Městský soud v Praze [srov. například (ve vztahu k ochranným známkám) rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2016, sp. zn. 23 Cdo

3459/2015, dále (ve vztahu k obchodní firmě jako k právu na označení) jeho rozsudek ze dne 8. 3. 2017, sp. zn. 31 Cdo 3375/2015, uveřejněný pod číslem 78/2018 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, či (ve vztahu k užitim vzorům) usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2019, sp. zn. 23 Cdo 1355/2019].

20. Není pak rozumného důvodu, aby nyní projednávány spor týkající se utvrzení povinnosti nezasahovat do práv k ochranné známce, byť bylo utvrzení sjednáno smluvně ve formě smluvní pokuty, podléhal jinému režimu věcné a místní příslušnosti soudu než spory o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, které mají základ v zákonné absolutní ochraně práv průmyslového vlastnictví. Smluvní povaha utvrzení povinnosti zdržet se užívání ochranné známky ničeho nemění na tom, že se jedná o spor o nároku, který vychází z průmyslového vlastnictví, tj. o spor ve smyslu § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV. Jak v případě sporu o nároku vycházejícím ze zákonné absolutní ochrany práv k ochranné známce, tak i v případě sporu o nároku na zaplacení smluvní pokuty, kterou strany smluvně utvrdily povinnost z této zákonné absolutní ochrany (povinnost neužívat ochrannou známku bez souhlasu jejího vlastníka), je třeba posoudit prejudiciální otázku, zda k porušení této povinnosti (tj. k zásahu do práv k ochranné známce) došlo. Jinými slovy v obou případech by bylo třeba vyřešit otázku, která vychází ze specifické právní úpravy práv průmyslového vlastnictví a kterou kvůli její složitosti a specifikům zákonodárce svěřil do výlučné působnosti Městského soudu v Praze (k východiskům při výkladu norem o věcné příslušnosti soudu viz dovolatelkou citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2016, sp. zn. 31 Cdo 4848/2014, uveřejněný pod č. 78/2017 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek).

21. Opačný závěr by v praxi ostatně mohl vést ke značně nepraktickému procesnímu důsledku, kdy pro rozhodování například o povinnosti zdržet se zásahu do práv k ochranné známce by byl výlučně příslušný Městský soud v Praze, ovšem pro rozhodování o nároku na zaplacení smluvní pokuty vyplývajícím z porušení totožné povinnosti, by byly v prvním stupni věcné příslušné okresní soudy.

22. Přitom sama skutečnost, že žalobní nárok má svůj základ ve smluvním ujednání účastníků, sama o sobě nevylučuje, že se jedná o spor o nároku vycházejícím z průmyslového vlastnictví ve smyslu § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 32 Cdo 1185/2012; v tomto smyslu srov. rovněž rozhodování Vrchního soudu v Praze podle § 104a odst. 2 o. s. ř. v jeho usnesení ze dne 5. 6. 2020, sp. zn. Ncp 393/2020).

23. Kromě toho lze podpůrně odkázat i na judikatorní východiska vztahující se k výkladu ustanovení o věcné příslušnosti krajských soudů jako soudů prvního stupně ve sporech vyplývajících z (jiného) práva duševního vlastnictví [§ 9 odst. 2 písm. g) o. s. ř.], podle nichž je věcná příslušnost krajských soudů dána ve sporech o nárocích, které mají svůj původ v některém zákoně na ochranu duševního vlastnictví, a nikoli ve sporech, které se odvíjí, byť z takového zákona odvozeně, od jiných skutečností, pokud se týkají jiných právních poměrů. Nejvyšší soud tedy v tomto směru v judikatuře rozlišuje, zda se jedná o nárok vycházející z „obecné“ obligace (např. nárok na zaplacení ceny díla) či zda půjde o nárok, který má původ v některém ze zákonů na ochranu duševního vlastnictví (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2025, sp. zn. 23 Cdo 1268/2024, či usnesení ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 30 Cdo 4367/2015).

24. I z těchto judikatorních východisek tak lze dovodit obdobný – již shora uvedený – závěr rovněž v rovině posuzování věcné a místní příslušnosti Městského soudu v Praze u sporů o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví podle § 6 odst. 1 písm. a) ZVPPV, tedy že rozhodujícím kritériem je to, zda půjde o nárok vyplývajícím z „obecné“ obligace, který vychází z právní skutečnosti navázané nikoli na právní úpravu některého z práv průmyslového vlastnictví, či zda půjde o nárok mající původ v právní úpravě některého z práv průmyslového vlastnictví. Vzhledem k tomu, že v nyní projednávané věci se jedná o nárok na zaplacení smluvní pokuty, tedy sice o nárok obligační, jehož vznik byl ovšem stranami smlouvy navázán na porušení práv průmyslového vlastnictví, je v souladu i

s těmito kritérii, aby v prvním stupni věc projednal a rozhodl jako výlučně věcně a místně příslušný Městský soud v Praze.

25. K argumentaci dovolatelky lze v poměrech projednávané věci doplnit, že z obsahu žalobních tvrzení nelyne, že by účastnice ve smlouvě utvrdily smluvní pokutou toliko smlouvou (zvláště) sjednanou povinnost zdržet se určitého jednání, a tudíž že by ujednání o smluvní pokutě utvrzovalo právě takto sjednanou smluvní povinnost, resp. že by vznik práva na zaplacení smluvní pokuty vyplýval (přímo) z porušení takto (zvláště) sjednané smluvní povinnosti. Naopak dle tvrzení žalobkyně byla smluvní pokuta sjednána pro porušení povinnosti žalované nepoužívat po skončení smlouvy označení, která patří žalobkyni nebo výrobci (konkrétně šlo o logo PEUGEOT). Podstatou posouzení v projednávané věci tudíž je především okolnost, zda žalovanou užívaná označení skutečně v době tvrzeného porušení utvrzené povinnosti „patřila“ žalobkyni nebo vymezené třetí osobě, tedy zda tato označení byla či nebyla předměty jejich práva průmyslového vlastnictví a zda do tohoto vlastnictví žalovaná (právě) činnostmi vymezenými ve smlouvě zasáhla.

26. Jedná se tedy o odlišnou situaci, než kdyby strany ve smlouvě (zvláště) sjednaly povinnost některé smluvní strany zdržet se určitého jednání, a to případně i v podobě smluvního zákazu užívání určitého smlouvou specifikovaného nehmotného předmětu, jenž by strany sjednaly nezávisle na tom, zda se jedná o předmět průmyslového vlastnictví smluvní strany či třetí osoby (tedy nezávisle na tom, zda určité osobě tento předmět „patří“) a zda vymezeným jednáním smluvní strany dochází k zásahu do tohoto vlastnictví. V takovém případě by vskutku nebylo pro posouzení věci významné, zda takový nehmotný předmět, k němuž se smluvní zákaz vztahuje, je či není předmětem průmyslového vlastnictví a komu toto průmyslové vlastnictví patří (tedy zda se jedná právě o průmyslové vlastnictví některé konkrétní osoby a nikoli již třeba osoby jiné), a zda tomu tak bylo či nebylo (ještě) v době porušení utvrzené smluvní povinnosti. V takovém případě by totiž pro posouzení věci nebylo rozhodné, zda se případně obsah této smluvní povinnosti (v některém okamžiku) více či méně překrývá s (něčím) absolutním právem průmyslového vlastnictví a zda k porušení tohoto práva (zároveň) dochází či nikoli. Proto by ani spor o zaplacení smluvní pokuty za porušení takto sjednané povinnosti nebyl sporem o nároku vycházejícím z průmyslového vlastnictví.

27. O takovou situaci, kdy by ujednáním o smluvní pokutě byla účastnicemi utvrzena (pouze) jimi (zvláště) sjednaná „obecná“ obligace (tedy kdy by plnění této povinnosti bylo nezávislé na existenci něčího práva duševního vlastnictví, resp. na tom, zda dotčený nehmotný předmět někomu „patří“), se však dle žalobních tvrzení v projednávané věci nejedná.

V. Závěr

28. Napadené rozhodnutí odvolacího soudu je při řešení předložené otázky procesního práva, pro níž je dovolání přípustné, ze shora uvedených důvodů správné a dovolání tedy není důvodné. Nejvyšší soud je proto v souladu s § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)